

Anna Kinberg Batra: Almedalstal 2016

Talare

Anna Kinberg Batra
Partiledare

Datum

9 juli 2016

Plats

Visby, Gotland

Varmt välkomna hit! EM-finalen är ju inte förrän i morgon, så i kväll har några av oss samlats här i parken. Några framför TV:n. Andra kanske grillar just nu, vi brukar ju försöka göra det på sommaren. Och nu är första helgen på semestern för många. Det är något alldeles speciellt med när smaken av köttet och marinaden blandas med lukten av tändvätska, den där som någon kanske sprutade lite extra på kolet lite för sent för att få fart på glöden. Vi vet att det är farligt, men vi gör det ändå. Och precis när det snart är dags att servera det lite för brända köttet, när färskpotatisen är färdigkokt sen länge och börjat kallna och barnen sitter stilla för första gången på hela dagen, då kommer regnet. Visst är det härligt? Vi har längtat så länge efter sommaren så det är inte tal om att gå in. Någon hämtar kanske en jacka. Men det skulle krävas betydligt större naturkrafter än en regnskur för att stoppa oss från att njuta av en riktig svensk sommarkväll. Grillkvällar är härliga. Det borde festivalkvällar också vara. Själv hade jag jättekul med vänner på Brävallafestivalen förra året. Sent på kvällen kunde vi hitta ett antal medelålders bekanta på Robbie Williams-konserten. På mig hade jag tjocktröja, jeans och träskor. Höga klackar går ju bort på den svenska sommarens vanligaste underlag – lera. Fler valde gummistövlar. Klädmässigt annars fanns det ju då, precis som i år, lika många stilar som det finns festivalbesökare. Helt bara upptill såg jag bara killar. Men det är tjejer som blir ifrågasatta för vad man har på sig eller hur man ser ut. Det festivaler borde handla om, det är att ta dagen och kvällen som den kommer och hamna på den där konserten man inte visste att man skulle gilla. Prata och umgås med människor som man inte visste att man skulle gilla. Och att kunna göra det utan att vara rädd. Men mitt under Zara Larssons konsert på årets Brävallafestival hände det som inte får hända. Igen. Att det som skulle bli en kul festkväll övergick i våldtäktsanmälan, sjukhusvistelse och framför allt ett trauma, som med största sannolikhet, ger en tjej i 20-årsåldern mörka minnen för resten av livet. Och tyvärr hände det inte bara henne, i år eller på just Brävallafestivalen. Rapporter om kränkningar och övergrepp har kommit från Kalmar, Kungsträdgården, Karlstad och nu senast Borlänge. Antalet anmälda fall av

sexuella ofredanden har enligt polisen ökat med 25 procent sedan 2011. Anmälda fall från festivaler och evenemang har ökat med 60 procent på bara ett år mellan 2014 och 2015. Polisens egen rapport om sexuellt ofredande från i våras avslutas med: ”Det finns dessutom en risk för en negativ utveckling mot grövre brott om samhället inte agerar.” – ”OM samhället inte agerar...” Men då är det faktiskt precis det vi behöver göra. Kampanjer och armband får aldrig gå före lagföring och ingripande mot brott. Den som utsätter en medmänniska för kränkningar eller övergrepp måste upptäckas, och straffas. Ökar otryggheten begränsas vi och vårt samhälle försvagas. Därför är en del av vår plan för ett starkare Sverige att tryggheten inte får lämna någon utanför.

Därför behöver Sverige minst 2000 fler poliser, men de måste också kunna finnas på rätt plats, prioritera och få möjlighet att göra sitt jobb. Den lagstiftning som finns mot både våldtäkt och sexuellt ofredande måste användas. Och Sverige behöver en sexualbrottslagstiftning som bättre än i dag utgår från att nej betyder nej. Men det räcker inte. Det finns ett för stort juridiskt avstånd mellan det som rubriceras som ofredande och det som faller en gärningsman för våldtäkt. Varje oönskad hand på kroppen är en för mycket, men det finns olika allvarliga kränkningar som måste kunna betraktas som och straffas därefter, utan att det handlar om våldtäkt. Därför vill jag ge ett nytt besked i kväll: vi moderater vill att Sverige inför en ny brottsrubricering: grovt sexuellt ofredande, där minst nio månaders fängelse är straffet för den som döms. Det kan handla om situationer där flera gärningsmän angriper en person eller där en gärningsman på annat sätt agerat särskilt hänsynslöst. Den som döms för det grövre brottet men inte är svensk medborgare riskerar då också utvisning. Möjligheten att utvisa den som döms för allvarligare brott finns redan i dag, men används sällan vid straffvärden under ett år. Den gränsen vill vi moderater sänka till sex månader.

För i Sverige ska ingen behöva vara rädd för övergrepp, alldeles oavsett hur man ser ut eller vad man har på sig. Det är brottslingar, inte kvinnor, eller män, som ska vara rädda för att gå ut på kvällen i Sverige.

Den 23 juni 2016 blir en dag som Europa kommer att komma ihåg. En majoritet av de brittiska väljarna röstade för ett utträde ur Europeiska Unionen. Det är stort, det är historiskt och det är svårt att redan i dag överblicka vilka konsekvenser utträdet får. Politiskt, ekonomiskt, för britterna själva, för EU och för oss. Men en sak är säker redan nu – läget kräver ledarskap. EU har

misslyckats med att lösa viktiga gemensamma utmaningar. När först finanskrisen och nu flyktingkrisen slog till svarade Europa inte tillräckligt bra. Det märker folk. Missnöjet mot den utvecklingen finns inte bara i Storbritannien och flera andra länder utan även här hemma. Det måste vi ta på allvar. Att vända sig ifrån samarbetet löser inga gemensamma problem och får dem heller inte att försvinna. Sverige kan och behöver nu göra skillnad för att driva på EU i rätt riktning. Annars försvagas även vi.

Den som påstår att flyktingkrisen är över är naiv. Den löser sig inte genom ett snart årsgammalt beslut om omfördelning, som bara en handfull medlemsländer tar på allvar. Den behöver mötas med ledarskap, praktisk handling och att vi lever upp till det vi lovat varandra. Det har vi hittills inte gjort. Innan vi har en hållbar europeisk lösning på plats behöver Sverige en flyktingpaus, där den som inte sökt asyl i det första säkra EU-land man kom till åker dit och gör det. Och får man inte stanna i Sverige, så får man alltså inte stanna i Sverige.

Ansvar för ekonomin och jobben är grunden – även i EU. Vi kan inte klara jobben utan att länder sköter sina ekonomier. När en stor, rik och handelsvänlig medlem lämnar EU får det inte leda till mer av byråkrati och överstatlighet. Nu måste Sverige driva på för att EU ska göra rätt saker. EU är varken mer eller mindre än världens bäst fungerande samarbete mellan demokratiska länder. Men innehållet blir vad vi gör det till. Och det måste bli bättre. När röster höjs för nya överstatliga projekt eller för att låtsas som inget har hänt måste Sverige vara en kraft för att samarbetet ska fungera och ge effekt, i stället för att bygga nya våningar på ett hus där grunden just nu skakar.

Tyvär finns oron på fler platser. Terrorismen är långt ifrån besegrad, det har vi sett i Bagdad, Dhaka, Istanbul och Orlando under bara de senaste veckorna. Varje gång terrorismen slår till utmanas våra samhällen, av gärningsmän som hatar människors frihet. Det är en orolig omvärld vi har att förhålla oss till när vi tillträder som ordförande för FN:s säkerhetsråd i januari nästa år. Men redan i dag, och bara drygt 60 mil härifrån, i Warszawa på andra sidan Östersjön, pågår just nu Natos toppmöte. Där diskuteras, och beslutas, vad Nato ska göra för att höja tröskeln för ett ryskt militärt agerande mot Baltikum. De samlas för att göra det dyrare och svårare att starta ett krig som skulle kunna startas bara en timme med flyg härifrån. Kränkningar av vårt luftrum, IT-attacker och desinformationskampanjer är på riktigt. I hamnen i Slite på andra sidan ön här

kan man nästan ta på de ryska planerna på en ny gasledning, som skulle öka Rysslands möjligheter till makt och inflytande i Europa och minska Ukrainas möjligheter till utbyte och självförsörjning. EU måste förstå, och stoppa, de planerna. Nya hot ställer nya säkerhetspolitiska krav på oss. Därför behöver Sverige inkalla en ny försvarsberedning redan nu. Vi skulle behöva förbereda nästa försvarsbeslut med bästa möjliga analys och bredast möjliga förankring. Det säger regeringen nej till. Men att ducka för, i stället för att ta tag i, våra försvars- och säkerhetspolitiska utmaningar, försvagar Sverige.

Natos generalsekreterare, nordiske socialdemokraten Jens Stoltenberg, och många av världens viktigaste beslutsfattare samlas nu i Warszawa. Sveriges statsminister är också där. Det tycker jag är bra att han är. Men en ansvarsfull regeringschef skulle inte bara åka dit på middag. Hon skulle också ha med sig vilja och förmåga att ta nästa steg till svenskt medlemskap.

Sverige är värt att försvara. Vårt land, våra värderingar, vår demokrati och vår öppenhet. Jag är stolt över att stå här, mitt i den här speciella parken, denna mycket speciella vecka. Som besökare från andra länder avundas. Och som i många andra länder hade varit otänkbar eller omöjlig att genomföra. Jag kan stå här, i klänning, och uttrycka fritt det jag står för, och mina motståndare får säga sitt, så länge de gör det utan att använda våld.

Men politik handlar inte bara om att säga saker. Man måste också kunna ta ansvar när man har fått det. Och jag har en plan för hur. Det är ett krav man har rätt att ställa på politiska ledare, men det är ett krav som populisterna aldrig lever upp till och ofta inte ens har tänkt på hur man skulle leva upp till. Jag tror Gustav Fridolin förstår vad jag menar.

Nej, ska man förtjäna förtroende och leda ett land framåt behöver man en plan. När fler känner att utvecklingen i Sverige går åt fel håll, när barn växer upp i Sverige utan att se föräldrarna gå till jobbet på morgnarna, när Sverige inte håller ihop som vi borde, så kan man inte vara nöjd. Ni har hört det flera gånger under veckan: det går bra för Sverige. Och det stämmer. I dag – efter nio Alliansbudgetar – är svensk ekonomi stark, och det är bra. Men jag tror det är få som tar upp en diskussion om andra kvartalets BNP-siffror till kaffet i kväll. För bortom statistiken finns snart motsvarande en miljon människor i utanförskap. Sverige växer, men inte för alla. När vissa stupar i säng efter en lång dag på jobbet finns det dem som inte gick ur sängen alls på morgonen, eller de som

ligger sömnlösa för att de inte får in ens en första fot på arbetsmarknaden. När vissa håller på att spricka av stolthet över barnens betyg finns det dem som undrar om lillkillen ska klara nian alls, och undrar om han får den hjälp han behöver när det kommit så många nya elever på en gång men lärartätheten just nu sjunker. När många ser fram emot semestern och den där resan man sparat till finns det dem som stannar hemma i sommar igen, och som känner att det är för mycket månad kvar i slutet på lönen. Då möts de av en regering som är nöjd, som pratar om exakt med vilka metoder utanförskapet mäts för att förminska det och som leds av en man som kallar svenska folket surrealistiskt i utländsk press, när en majoritet känner att Sverige är på väg åt fel håll. Älskar man Sverige, och det gör jag, måste man vara beredd att bryta den utvecklingen. Det är jag.

En plan för ett starkare Sverige bottenar i, och tappar aldrig greppet om, starka offentliga finanser, men nästa år lånar regeringen 85 miljoner kronor per dag. Som om vi vore i kris. 2020 ser kostnaderna för sjukförsäkringen ut att bli de dubbla mot 2014. Utan att vi blivit dubbelt så sjuka. Ska vi klara av att ta ansvar för varandra, och klara välfärden och pensionerna i decennier framåt, kan man inte ställa ut löften i dag på bekostnad av långsiktigt hållbara offentliga finanser. Tar man det på allvar måste man fråga sig: varför är höjda bidrag i dag viktigare än trygg välfärd i morgon? För det är där konflikten står. Ska vi montera ner vår starka ekonomi för att bygga upp bidragen eller ska vi bygga Sverige starkare när vi möter nya utmaningar?

Få väljer utanförskap. Men utanförskapet kan väljas åt en om man växer upp i en miljö där bidragsberoende – och kanske otrygghet – är mer närvarande än jobb och egen försörjning. För alla dem är skolan vägen ut ur utanförskap och in i det svenska samhället. När svenska skolelever har ett år mindre i undervisningstid i grundskolan jämfört med i länderna vi konkurrerar med, när det finns skolor i Sverige där inte ens hälften av eleverna klarar tillräckliga kunskaper i nian, måste Sverige införa nolltolerans mot dåliga skolor. Alla har rätt till en bra skola, men ingen borde ha rätt att utsätta elever för dåliga kunskaper. Därför behöver duktiga lärare få bra betalt och tid att vara just lärare, svenska elever en timme mer i undervisningstid och staten vara beredd att ingripa, och vid behov ta över eller stänga, skolor som inte klarar kunskapsuppdraget.

När Sverige har snart en miljon i utanförskap och en regering som diskuterar

hur 19-åringar ska förtidspensioneras, och utgifterna för bidrag till dem som inte jobbar ökar med nära 77 miljarder kronor under de närmaste åren, måste fler kunna gå från bidrag till arbete. 77 miljarder kronor. Det motsvarar kostnaden för att nästan tredubbla antalet lärare i våra grundskolor varje år. Det motsvarar 10 000 kronor mer i månadslön för alla Sveriges sjuksköterskor, förskolelärare, poliser, läkare och lärare samtidigt som vi avskaffar delade turer i vården – och vi skulle ändå få pengar över. Utanförskapet måste brytas, och mycket mer än några tillfälliga åtgärder behövs för att fler ska kunna ta det där första viktiga jobbet. Därför behöver Sverige införa Förstajobbet-anställningen. Den innebär att den som står en bit från arbetsmarknaden kan kombinera arbete och utbildning. Samtidigt som det ger bättre möjlighet för arbetsgivare att våga öppna dörren för någon man ännu inte känner. Och därför behöver Sverige Förstajobbet-avdraget, som ger mest till den med lägre lön. Då kan vi också möjliggöra för fler att inte bara känna att de möts av krav – utan också att det lönar sig bättre att tacka ja till det där första jobbet. Men det räcker inte. Vi måste knäcka det som lägger grunden för utanförskapet som drar ner resultaten i våra skolor. Både för denna generation och kommande generationer. Bidragsberoende och utanförskap. Därför behövs ett bidragstak. Det finns familjer som får nära 30 000 kronor i bidrag varje månad, utan att någon i hushållet arbetar. Men där effekten av att börja arbeta är för liten eller till och med negativ. Det är inte rimligt. Det är inte hållbart. Det är inte rättvist. Arbete ska alltid löna sig, bättre än att leva på bidrag.

Sist jag var här på Gotland för några veckor sedan träffade jag, Jesper som ni hörde här nyss och vår Visby-kollega Peter Wennblad några högstadieelever på Solbergaskolan här i Visby. Flera av eleverna hade kommit nya till Sverige efter att höstterminen började, totalt 50 ensamkommande försökte nu ta sig in i det svenska samhället. De hade lärt sig bra svenska snabbt, börjat spela fotboll i Gute IF och framför allt fått kompisar och börjat känna att det nya livet hade börjat på Gotland. Som på bara ett drygt år gått från 50 till över 800 inskrivna asylsökande. Men nu, precis före skolavslutningen, skulle killarna flyttas. Från Solbergaskolan, Gute IF och Visby till ett antal olika andra kommuner runt om i Sverige, där de nu måste börja om. De rötter som precis börjat fästa i den svenska myllan skulle nu ryckas upp. Var de skulle bo och vad som händer i sommar, eller vad detta kostar extra i kronor, oro och besvär för många inblandade, framgick inte. Samtidigt som killarna vi träffade skulle flyttas iväg härifrån, skulle nya asylsökande flyttas till Visby från andra kommuner. Helt enligt regelverket så som det tillämpas av ansvariga statliga myndigheter. In

Sweden we have a system, brukar det ju heta. Det ska vi ha, och det ska vara robust och rättssäkert men det behöver också vara rimligt. Och alla kommuner i hela landet måste vara med och dela ansvaret. Men när vår stora utmaning är integration kan vi inte ha system och myndigheter som i praktiken försvårar den. Runt om i Sverige ser vi nu hur flyktingkrisen ställer enorma krav på vårt samhälle, på problem och påfrestningar men också på exempel som Solbergaskolan, Gute IF och ett antal föreningar och familjer i Visby. Där svenska folket visar hur vi kan ta initiativ och ansvar i tuffa tider. Det ska vi vara stolta över. Ett starkt samhälle är så mycket mer än myndigheter och kommuner – det byggs av människor. Ibland glöms det nästan bort, men det behöver tvärtom uppmuntras. Det finns dem som ser Sverige från skriv- eller sammanträdesbordet, uppifrån genom myndigheter och så får människan försöka passa in bäst man kan, eller lämnas utanför. De som ser Sverige så har en sak gemensamt – de är inte moderater. Vi moderater är däremot övertygade om att en plan för ett starkare Sverige utgår från att människor kan växa och samhället ska underlätta och riva hinder för det – inte skapa dem. Vi behöver mer moderat politik för att klara både en flyktingkris och den stora integrationsutmaning som vi bara har börjat möta. Asylsökande som får uppehållstillstånd måste i större utsträckning kunna bo kvar på den ort där man bott under väntetiden, i stället för att flyttas runt och bytas ut mot nyanlända från andra kommuner. För ensamkommande barn, eller för familjer med barn i skolan, kan det vara helt avgörande för att klara vägen in i samhället.

I Sverige ställer vi krav och gör rätt för oss. Det måste gälla alla. Vi tänker aldrig kompromissa med den principen i bidragssystemen, och det blir inte mindre viktigt när många fler än vanligt söker asyl i Sverige. Tvärtom behöver vi vara tydliga tidigt om vad som gäller i Sverige och ge möjlighet för nyanlända att nå kraven för etablering snabbt. Då kan vi inte acceptera att bara var tredje nyanländ tar del av den samhällsinformation som ges utan att det får konsekvenser. Den är obligatorisk i dag, men den behöver bli det på riktigt. Vi behöver se till att information om svenska värderingar och hur Sverige fungerar ges till alla, tidigt, och att den som inte tar del av den inte kan räkna med till exempel fullt bidrag. Och då kan vi inte heller acceptera att man inte försöker lära sig svenska. Språket är nyckeln till att etablera sig här och kunna bygga ett nytt liv. Där man går till jobbet, där man kan lära sig nya saker i skolan – varje dag. Men det finns människor som bott i Sverige i över tio år men fortfarande inte kan svenska – trots att de erbjudits gratis språkutbildning. I var fjärde etableringsplan som utfärdades förra året ingick ingen svenska för invandrare

alls. Så kan vi inte ha det. Man måste anstränga sig för att lära sig svenska och det ska vara en central del vid prövning av uppehållstillstånd. För att kunna få permanent uppehållstillstånd ska det krävas att man deltar aktivt efter bästa förmåga i etableringsinsatser, och där måste svenskundervisning ingå.

Den som inte vill anstränga sig för Sverige, kan inte räkna med att Sverige ger fullt tillbaka. Därför behöver fler som lever på bidrag omfattas av aktivitetskrav. Ett rimligt krav att ställa är till exempel att språkundervisning ska kunna ske under föräldraledigheten för den som också får försörjningsstöd. Detta skulle hjälpa utrikes födda kvinnor att ta steget närmare arbetsmarknaden. För att komma in i det svenska språket och samhället måste man anstränga sig. Det ska inte gå att skolka sig in i Sverige.

En plan för ett starkare Sverige ställer krav, den gör att Sverige kan växa. Förutom ansvaret för offentliga finanser, en starkare skola och att det alltid ska löna sig bättre att arbeta än att inte göra det, behöver Sverige också bättre villkor för jobbskapande och växande företag i hela landet, och en trygghet som inte sviker någon. Det är de fem bärande delarna i vår plan för ett starkare Sverige. Vi moderater ska vara den naturliga regeringsbildaren.

Sverige behöver en plan, och Sverige behöver Alliansen. Vårt arbete för att vinna nytt förtroende har bara börjat. Vi har börjat utveckla, och ge, gemensamma politiska besked. Vi är, och ska vara, redo att ta ansvar i regeringsställning, men vi sitter inte stilla och väntar på valet – tvärtom. Senast nu i veckan presenterade vi tillsammans förslag som skulle stärka integrationen i skolan och som Sverige skulle behöva införa nu. Den som menar allvar med konstruktiva lösningar över blockgränserna är också välkommen att stödja våra förslag redan när riksdagen öppnar i höst. Och samtidigt fortsätter vi utveckla politiken, i våra respektive partier och tillsammans. Vi söker inte regeringsmakten bara för att ha den, utan för att leda Sverige framåt i en tid som ställer nya frågor. Dem ska vi ha de bästa svaren på. Vi ska visa svenska folket både att vi är fyra partier som utvecklas, och att vi tar gemensamt ansvar för Sverige. Sverige behöver en ny regering, en ny alliansregering, och den vill jag leda. Med gemensamma värderingar som grund för att tillsammans bygga Sverige starkare.

En som däremot saknar plan – det är Stefan Löfven. Men han är glad ändå. Ganska nöjd, faktiskt. Lite som tjuren Ferdinand. Ni vet den här ganska snälla

figuren som sitter och luktar på blommorna medan andra tar hand om honom, och som gör allt för att undvika att ge sig in i striden. BNP-blomman luktar ju just nu jättegott. Jobb-blomman har vuxit i flera år nu och luktar också gott. Än så länge. Han trivs bra där han sitter och luktar på sina blommor. Men nu lever vi inte i en värld där det räcker att man själv är nöjd. Hur nöjd den svenske statsministern känner sig spelar närmare bestämt ingen roll alls när vi har en flyktingkris som är långt ifrån över, snart en miljon i utanförskap och stora utmaningar för Sverige, med ett EU i sin största kris sedan bildandet. Han har åtminstone börjat prata om utanförskapet. Det utanförskap som en av hans ministrar bara för några veckor sedan ville bortförklara med att det nog var influensa som låg bakom. Men de som lever i utanförskap behöver inte fler förklaringar eller samordnare utan fler chanser att lära sig jobbet på jobbet, att arbete lönar sig och att vi inför ett bidragstak. De poliser, och annan blåljuspersonal, som får utstå stenkastning och brott, behöver inte fler utredningar utan minst 2 000 nya kollegor som kan stå sida vid sida med dem, och att den som kastar sten får ett riktigt kännbart straff. De elever som behöver bra skolor som väg ut ur utanförskap behöver inte nya former för samverkan utan mer undervisning av duktiga lärare som får bra betalt. Och Sverige måste införa nolltolerans mot dåliga skolor. Sverige behöver ledarskap och en regering med förmåga att bygga Sverige starkare. Det kräver idéer och reformer. Och det kräver att samarbete är mer än ord. Det är svårt att ta talet om samarbetsregering på allvar från en man som tar varje möjlighet han får att attackera just de partier han förväntar sig ska samarbeta med honom. Ett högre tonläge har Sverige inte upplevt sen Pernilla Wahlgren sjöng Piccadilly cirkus i melodifestivalen 1985.

Det Sverige behöver i dag är inte högre tonläge utan högre reformtempo.

Nu har Rapport börjat. Men många sitter kvar utomhus. Det regnar kanske inte längre, barnen har ätit färdigt för länge sen och skratten börjar bli lite högre. Köttet är slut. Filtarna och myggmedlet har kommit fram så man kan sitta ute ett tag till. Det blir nog en skön lördagkväll.

Men på måndag morgon om inte förr, då finns frågorna kvar. Kommer vi klara flyktingkrisen? Kommer barnen lära sig tillräckligt i skolan? Kommer de i utanförskap få jobb? Kommer mitt jobb finnas kvar? Kommer dottern komma hem ordentligt från festivalen i natt? Kan vi vara trygga i Sverige i en så här orolig omvärld? Att leda Sverige framåt handlar om att kunna svara ja på de frågorna. Framtiden är ett oskrivet kapitel som vi avgör vad det ska stå i.

Sverige är fantastiskt. Och Sverige kan mer. Vi har klarat svåra tider förut och kan göra det igen. Vi kan bli ännu starkare och vara ett av världens bästa länder att födas, växa upp och leva i, även när omvärlden ställer nya krav. Därför har vi moderater en plan för ett starkare Sverige. En sån som gör att vi kan se fram emot både lördag kväll, och måndag morgon. Tack för att ni har lyssnat.

Taggar

2010-tal, 2016, Almedalen, Kvinna, Moderaterna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/anna-kinberg-batra-almedalstal-2016>